

Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng 11-2017

PINEAPPLE EXPRESS

Pineapple Express hay Hawaii Storm là tên cơn bão mang những luồng gió ấm và những cơn mưa gây ra lũ lụt từ quần đảo Hawaii vào những vùng duyên hải nằm dọc theo ven bờ của Thái Bình Dương như tiểu bang Washington, Oregon và California. Những trận bão này hàng năm thường ghé thăm các tiểu bang kể trên vào mùa Đông lạnh lẽo.

Khi nào nhiệt độ đang đều đều ở vào mức lạnh khoảng trên dưới 40 độ F (4 độ C), lúc mà đi ra ngoài mọi người đã quen đi ủng, đội mũ len, mang găng tay, sáng ngủ dậy nai nịt những thứ mũ áo cẩn thận, ra ngoài đường đột nhiên cảm thấy nóng ấm và những thứ này vướng víu làm sao, rồi đến giờ đi ngủ, đã chui vào chăn ấm rồi lại phải lui cui ngồi dậy tháo đôi bít tất ra khỏi chân mới thấy thoải mái ngủ yên, thế là biết cơn bão ấm đã đến. Thường thường thì cơn bão này kéo dài từ một tuần đến nửa tháng, đôi khi năm kéo dài cả một tháng.

Có nhiều cây lan nhẹ dạ, trong thời gian có bão này, dường như bị lừa vì tưởng mùa ấm đã đến. Nhiều cây nảy ra đọt non. Cây nào đã ra nụ rồi thì những cái nụ hoa đang lớn rất chậm vì lạnh, gặp những luồng gió ấm áp và khí hậu ẩm, lớn vọt lên hẳn lên.

Năm nay, khi cơn bão này thổi qua, đáng chú ý là cây *Dendrobium subclausum* ssp. *speciosum*. Cây này rất hiếm, vì vậy từ hôm mua được đến nay, tôi mong đợi từng ngày, rồi từng tháng, rồi từng năm để được thấy những chùm hoa đẹp như Andy's Orchids đã quảng cáo.

Trong [Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng Tám 2017](#), viết về loại *Dendrobium subclausum* này tôi đã có than thở là tôi có tất cả năm loại *Dendrobium subclausum*, bốn loại kia đã ra hoa hàng năm. Tôi đã được ngắm đi ngắm lại hoa của chúng rất nhiều lần, chỉ có cây *Dendrobium subclausum* ssp. *speciosum* là gần năm năm rồi, không thấy mặt mũi một cái hoa nào.

Vậy mà tháng Mười Một năm nay, cơn bão ấm Pineapple Express ghé thăm vài ngày, đầu tuần ra vườn thăm mấy cây chịu lạnh như Trúc Mạnh, *Isochilus aurantiacus*, *Den. subclausum*. Bỗng thấy trên cành trụ lá của cây lan *Dendrobium subclausum* ssp. *speciosum* thấy có mấy cái mầm nụ nhú ra.

Cuối tuần ra xem lại thì những cái mầm hoa này đã mau chóng nứt ra thành những chùm nụ, mạnh khỏe, mượt mà. Mỗi chùm nụ đầy đặn căng phồng như thể cho tôi cái hy vọng sẽ nở ra được hơn hai chục cái hoa. Tôi thầm cảm ơn cơn bão ẩm đột ngột thay đổi khí trời, kích động cây lan lì lợm bao năm nay phải nở hoa cho tôi ngắm.

Những cây Trúc Mành vào dịp này cũng bị cơn bão ẩm lừa, vì còn được để ngoài trời vì thích lạnh, nên khi có cơn gió ẩm, tưởng mùa Xuân tới, lại nảy ra bao nhiêu là cây con, và lá từ mấy tháng trước vẫn còn xanh mượt. Cái vụ tham lam để những cây lan thích lạnh ở ngoài trời vào mùa Đông giá lạnh này để rắng níu kéo chút sương sớm sương khuya phải rất cẩn thận. Ngày

đêm cần để ý đến nhiệt độ xuống thấp bất thường, không thể chệnh mảng phờ mặc cho ông Trời được. Chỉ cần vài tiếng đồng hồ về đêm trời lạnh xuống dưới 35 độ F là sáng hôm sau những bụi lan sẽ đông lại như nước đá.

Ngày thứ Hai vừa qua, nhìn nhiệt độ biết là ban đêm sẽ xuống thấp, tính trong đầu là không thể để lan ở ngoài được nữa. Tôi tính rằng chờ đến trưa công việc nhà đã ổn rồi sẽ mang hết những cây lan còn lại ở ngoài vườn vào

trong greenhouse. Nhưng rồi bận rộn nấu nồi súp, gói gần 100 viên hoành thánh, quên hẳn vụ đem lan vào trong nhà. Mãi đến hơn 9 giờ tối khi ôm quyển sách và tờ báo, sắp sửa trèo lên giường, chợt nhớ cần đi ra greenhouse bật đèn lên cho cây, thấy lạnh quá mới nhớ đến còn những bụi Trúc Mành còn đang treo lơ lửng ngoài kia. Tôi hoảng hồn, quên cả mệt nhọc, cũng không kịp bước vào trong nhà lấy thêm áo ấm, ráng chịu lạnh mặc bộ quần áo ngủ phong phanh và tay cầm cái đèn pin lớn, ra vườn chuyển hết những cây Trúc Mành vào. Xong đâu đấy mới cảm thấy cái lạnh thấm đến xương, nghĩ thầm cứ cố lên vì lan như thế này thì có ngày bị lạnh sung phổi mà chết. Bận bè gia đình lại nghĩ là tuổi già thân thể không chịu được lạnh mà sinh bệnh, chắc chẳng ai ngờ là quên thân mình để cứu lan như vậy.

Sáng hôm sau mở cửa ra đường đi bộ, thấy nóc nhà hàng xóm và kính của những cái xe đậu ngoài đường đóng băng trắng xóa, biết đêm qua là giá lạnh bao phủ hết cả vùng này rồi, lúc đó mới thấy mình thế mà may mắn, chịu khổ chịu lạnh một tí mà cứu được đám lan quý.

Điều này cũng làm cho tôi vui được cả ngày, suốt ngày làm hết việc này đến việc kia thật là bận rộn, mà cứ chợt nghĩ đến cái vụ cứu được những cây Trúc Mành thoát chết là lại thấy vui vui.

Mỗi lần được những niềm vui nhỏ như thế, tôi lại nghĩ đến Nghệ Thuật Sống giản dị của nhà văn Trung Hoa Lâm Ngữ Đường.

Trong quyển sách nổi tiếng của ông là quyển *The Importance of Living*, Nguyễn Hiến Lê dịch ra là *Một Quan Niệm Về Sống Đẹp*, có một đoạn ông viết về Ba Mươi Ba Lúc Vui của Kim Thánh Thán. Tôi đọc đã bao nhiêu lần rồi mà mỗi lần đọc lại vẫn thấy thích thú, xin trích ra vài “Lúc Vui” giản dị của cổ nhân mà tôi thích nhất:

- *Mở rương ra, vô tình tìm được bức thư của cố nhân. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Một hàn sĩ lại mượn tiền, nhưng còn ngại ngần và nói bằng quơ những chuyện đầu đầu; đoán được khổ tâm của bạn, kéo lại chỗ vắng, hỏi cần dùng bao nhiêu; rồi đi gấp vào nhà trong, lấy đủ số ra đưa. Và hỏi bạn có cần về gấp để thu xếp công việc không, nếu không thì ở lại uống vài chén rượu. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Ngày hè, cầm dao bén cắt một trái dưa hấu vỏ xanh bày trên một cái mâm đỏ. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Trước thu trài, chặt các cây hải đường rũ lá và các cây tử kinh để trồng một vài cây chuối. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Nghe trẻ đọc thuộc sách lầu lầu như nước trong bình chảy ra. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Mưa dầm suốt tháng, sáng nằm ở giường không muốn dậy, như người say rượu hoặc đau. Bỗng nghe chim ríu rít mừng nắng. Tôi vội đưa tay ra vén màn, đẩy mạnh cửa sổ ngó ra, thấy ánh mặt trời long lanh rực rỡ và cây trong rừng như mới gội. Chẳng cũng khoái ư?*

- *Sau bữa cơm, không biết làm gì, sắp đặt đồ vật trong một cái rương cũ, bỗng thấy hàng chục hàng trăm văn khế cũ mới của những người thiếu nợ. Người còn, kẻ mất, nhưng toàn là vô hy vọng đòi lại được tiền. Không cho ai hay, tôi gom lại, châm lửa đốt hết, ngừng lên nhìn trời cao không gợn một đám mây. Chẳng cũng khoái ư?*
- *Đêm đông uống rượu, trời chuyển lạnh dữ, đẩy cửa sổ nhìn ra thấy những nắm tuyết phủ mặt đất đến ba bốn tấc. Chẳng những khoái ư?*

Những thú vui giản dị chỉ có thể chứ không phải những thú xa hoa, những thú mang lại những niềm vui nhỏ ở trước mắt ta, ở ngay trong căn nhà ta đang sống, ở trên đường ta đi, ở ngay khu chợ ta đi hàng ngày... Tôi có một bà bạn, không có phương tiện để vui thú vườn tược, quanh nhà chị từ hồi đến Mỹ đến bây giờ chỉ có hai, ba cây cảnh loại thường bán ở Home Depot. Năm ngoái tôi biếu chị một cây huệ da cam (clivia), có người gọi là Lan Quân Tử. Chị săn sóc chăm bón, và *Thánh Nhân Đãi Kê Khù Khờ* thế nào mà cây này nẩy ra được hai chùm nụ. Thế là từ lúc cây đơm nụ cho đến lúc cây nở hoa, ngày nào chị cũng gọi tôi tường trình về sự tiến triển của hai chùm hoa. Lần nào cũng với một giọng nói tràn đầy sự vui tươi, hoan hỉ, khác với những lần nói chuyện trước đây toàn nặng trĩu những buồn phiền, than thở chuyện đời, chuyện buồn quá khứ, chuyện buồn bây giờ. Và khi cây lan quân tử nở hoa, chị gọi nói chuyện với tôi về cây này rất hăng hái, giọng nói khi diễn tả cây hoa nở vui như Tết. Chị có nói câu này:

“Có độc nhất một cây hoa, chăm sóc nó rồi bây giờ nó nở cho mấy chùm hoa sao thấy vui quá. Mình nghĩ mình chỉ có một cây như vậy mà khi nó nở hoa, vui quá là vui. Vậy thì Hào có cả ngàn cây lan cộng thêm những cây cảnh khác nữa, chắc là vui triền miên, chắc không có khi nào mà buồn nổi đâu nhỉ.”

Tôi còn cái thú buổi sáng đi bộ gặp những người cùng đi đúng một thời khoá biểu với mình. Ngày nào cũng như ngày nầy trừ ngày Chủ Nhật, nhà tôi và tôi thức dậy vào 4:30 sáng, rửa mặt, thay quần áo bước ra khỏi nhà lúc 4:55 phút. Đi đúng giờ như thế thì người đầu tiên chúng tôi gặp trên đường Bigelow là một chàng trai trẻ, cao ráo mặt mũi sáng sủa, vai khoác cái ba lô, dáng đi khoan thai nhịp nhàng. Người này chúng tôi đoán là đi xuống đồi làm việc cho hãng Amazon, tôi có lần bảo nhà tôi:

“Cậu bé giỏi quá, ngày nào cũng chăm chỉ thức dậy đi bộ đi làm từ sáng sớm. Em chỉ cầu cho hai đứa cháu mình sau này được siêng năng như cậu này, chẳng cần chúng nó làm vương làm tướng, ông này bà nọ, được như cậu bé này là cũng mừng rồi.”

Đi khoảng 2 phút nữa thì gặp một ông khoảng trên 70 tuổi nhưng dáng đi vẫn cứng cáp, trên tay có cái đèn pin nhỏ. Ông này khi nào cũng nói *“Good Morning”* với chúng tôi một cách khò khan, không vồn vã. Tôi đoán ông này làm nghề luật sư hay chánh án.

Đi xuống Queen Ann Avenue là nơi đô hội, phố chính của đồi Queen Ann, đèn đường và đèn trước những cửa tiệm sáng trưng, nhìn thấy rất ấm áp. Thế nào chúng tôi cũng gặp chuyển xe buýt số 2 quẹo từ đường Galer qua, trên xe chỉ có độc nhất một người hành khách, ngày nào cũng cùng một người ấy, ngày nào cũng cùng một chỗ ngồi ấy.

Đi ngang tiệm Trader Joe's đèn đuốc sáng trưng, đã có vài nhân viên bận rộn làm việc trong đó. Chúng tôi hay tò mò nhìn vào tiệm xem hôm nay những tấm thảm ở những cái quầy tính tiền đã được bỏ lên những cái xe để sửa soạn hút bụi chưa, vì những tấm thảm này được đặt trên xe sớm muộn gì là tùy theo người trực ca buổi sáng đó, người thì cho thảm lên sớm, người thì trễ tràng hơn.

Đi dọc trên Queen Ann Avenue chúng tôi còn gặp một cô chạy bộ, cô này được sự ân cần chăm sóc của ông chồng rất đặc biệt, là khi vợ chạy bộ buổi sáng là anh ta đạp xe đạp theo ngay bên cạnh để bảo vệ sự an toàn cho người vợ trong đêm vắng, thật là một người chồng hiếm có.

Trên đường quay trở về nhà chúng tôi luôn luôn gặp cô người Tàu khoảng 50 tuổi mà tôi gọi là Lý Lệ Hoa. Tên này chúng tôi mượn tên của một cô minh tinh nổi tiếng của Hồng Kông ngày xưa. Gọi cô tên này vì sáng sớm trên đường đi làm cho một viện dưỡng lão mà cô không thấy mệt mỏi. Đi ở đầu đường chưa thấy bóng cô đã nghe tiếng cô hát véo von. Hồng hiệu tiếng Tàu nhưng nghe giọng hát có vẻ kể lể một cách tha thiết lắm nên tôi đoán là cô ta hay hát những bản nhạc trữ tình, nhưng không buồn bã đau khổ sụt sướt, mà vui tươi kiểu như bài hát *Đẹp Giấc Mơ Hoa* của nhạc sĩ Hoàng Trọng:

*Hôm qua đến tìm em.
Anh thấy hoa xưa rơi đầy trước thềm.
Bâng khuâng bước nhẹ êm.
Sợ làm tan bao giấc mơ hoa triền miên.*

Trên đường về, đi ngang qua Trader Joe's một lần nữa, lúc này là 5:30, đây là lúc chúng tôi gặp cô tóc vàng làm cho hãng The Essential Bakery đi bỏ bánh mì nóng cho tiệm Trader Joe's để họ

kịp có bánh bán buổi sáng. Cô này khoảng 40 tuổi, người đậm đà mạnh khỏe, có nụ cười rất tươi và mái tóc vàng óng ả, mái tóc thật là đẹp, dày và dài quá eo của cô. Gặp tận mặt thì chào hỏi rộn rã, còn nếu chúng tôi đi trên lề còn cô đang lái xe trên đường thì thế nào cô cũng ngừng xe lại vẫy tay chào.

Người cuối cùng chúng tôi gặp lúc gần về đến nhà là ông người Nhật trông coi Tòa Lãnh Sự Nhật Bản. Tòa nhà xây theo kiểu Đức, dãy ngang dãy dọc, khuôn viên gọn gàng lát toàn gạch được bao bọc bằng bức tường vững chãi cũng bằng gạch. Ông ở luôn trong tòa nhà này có lẽ gần 20 năm vì lúc dọn nhà đến đây tôi đã thấy ông chạy buổi sáng rồi. Ông này không chạy mỗi ngày, chỉ chạy ngày Thứ Hai, Thứ Tư, Thứ Sáu và Chủ Nhật. Khi chúng tôi đang đi mà gặp ông chạy ngược lại, tôi luôn luôn lùi lại phía sau nhà tôi để nhường chỗ cho ông ta. Thế là ông dơ tay vẫy, nói

“*Good Morning*” với nhà tôi trước, rồi lại vui vẻ gật đầu nói “*Good Morning*” với tôi, thật là quá lễ độ.

Hôm nào vào ngày chạy của ông mà không gặp ông, đi ngang nhà, tôi nhìn lên chỗ cửa sổ nhà bếp quay ra hướng Đông, nơi ông có bày chậu hoa lan *Cymbidium goeringii* thì mười lần như một, đèn trong bếp không sáng, có nghĩa là hôm ấy ông đi vắng, không ở nhà.

Lâu ngày chúng tôi biết thói quen của ông Nhật, ông ở nhà thì đèn bếp sáng suốt đêm, ông xa nhà thì bếp tối đen, tôi nói với nhà tôi:

“*Chắc ông này lại đi công tác ở Nhật hay ở San Francisco rồi.*”

Nhà tôi cười:

“*Em nói như thật, như em là bạn thân của ông đó, ông ấy đi đâu em cũng biết.*”

Những người chúng tôi gặp mỗi sáng như vậy đúng là không phải bạn bè, nhưng không gặp thì thấy như thiếu cái gì, hôm nào đi bộ mà gặp được đầy đủ những người kể trên, tôi thấy vui và nhà tôi mặc dù tính nết trầm tĩnh, dường như cũng vui vẻ hẳn lên như khu vườn mùa Đông mà gặp được trận bão ấm Pineapple Express.

Xin hẹn và hy vọng gặp lại các bạn trong Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng Mười Hai, 2017.

Phạm Hảo

